

**Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського**

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

**Ректор Вінницького державного
педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського
_____ проф. Лазаренко Н. І.
“ ” _____ 2019 р.**

ПРОГРАМА І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

додаatkового вступного випробування

з основ педагогіки зі вступом до спеціальності

для вступу на ОС бакалавра

(на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліст)

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність: 012 Дошкільна освіта

Голова фахової
атестаційної комісії

Демченко О.П., канд. пед.
наук, доцент кафедри
дошкільної та початкової
освіти

Вінниця – 2019

Укладачі:

Кіт Г.Г., кандидат педагогічних наук, декан факультету дошкільної, початкової освіти і мистецтв Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського

Любчак Л.В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної та початкової освіти Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського

ВСТУП

Програма вступного випробування з основ педагогіки зі вступом до спеціальності укладена для осіб, які вступають на навчання за освітньо-професійними програмами підготовки бакалаврів галузі знань 01 Освіта / Педагогіка спеціальності 012 "Дошкільна освіта".

До участі у вступному випробуванні допускаються особи, які завершили навчання та здобули диплом молодшого спеціаліста зі спеціальностей, які не пов'язані з педагогічним фахом.

Програма вступного випробування спрямована на діагностику рівня сформованості внутрішньої мотивації, професійної спрямованості, педагогічних знань та основних вмінь вступника з навчальної дисципліни: "Основи педагогіки зі вступом до спеціальності".

Вступні випробування проводяться у формі тестових завдань, за результатами виконання яких комісія приймає рішення про допуск (не допуск) вступника до складу абітурієнтів на навчання за спеціальністю 012 "Дошкільна освіта".

Метою вступного випробування з основ педагогіки зі вступом до спеціальності є перевірка ступеня розуміння вступниками перспектив та шляхів оволодіння професійною діяльністю вихователя ЗДО, теоретичних основ педагогіки, а також визначення рівня сформованості елементарних умінь ефективно вирішувати типові завдання та виконувати професійну діяльність в сучасних закладах дошкільної освіти.

Критерії оцінювання відповіді абітурієнта

В оцінці теоретичних знань вступників враховуються такі позиції: достатність обсягу знань; обізнаність з основними поняттями, принципами, законами, правилами, фактами, педагогічними явищами; рівень володіння психолого-педагогічною теорією і логікою міркувань; рівень здійснення мислительних операцій – аналізу, синтезу, порівняння, узагальнення.

Допускається	Розуміє значення педагогічної праці як особливого виду суспільно-корисної діяльності. Чітко визначає функції, права та обов'язки діяльності вихователя закладу дошкільної освіти. Розуміє психолого-педагогічні особливості дітей дошкільного віку, принципи, методи, форми навчання і виховання дітей. Дає правильну відповідь на 25 і більше тестових завдань з основ педагогіки зі вступом до спеціальності з 50 можливих.
Не допускається	Вступник демонструє поверхнєве розуміння специфіки, змісту та завдань педагогічної професії, основних вимог до діяльності вихователя закладу дошкільної освіти. Не

	орієнтується у специфіці педагогічної діяльності та обов'язках вихователя ЗДО. Не розуміє психолого-педагогічних особливостей дітей дошкільного віку. Не може визначити методів та форм навчально-виховної роботи з дітьми дошкільного віку. Дає правильну відповідь менше, ніж на 25 тестових завдань з основ педагогіки зі вступом до спеціальності з 50 можливих.
--	--

**Перелік питань
з "Основ педагогіки зі вступом до спеціальності"
для вступу на навчання за спеціальністю 012 "Дошкільна освіта"
освітнього ступеня "бакалавр"**

1. Педагогічна праця як особливий вид суспільно-корисної діяльності, її характеристика.
2. Роль педагога у суспільному розвитку. Функції вчителя-вихователя у суспільстві.
3. Основні функції діяльності педагога. Функції діяльності вихователя закладу дошкільної освіти.
4. Основні вимоги до особистості сучасного педагога. Компоненти педагогічної майстерності.
5. Професійна етика і педагогічний такт у професійній діяльності вихователя.
6. Особистісні якості вихователя дітей дошкільного віку. Професійні протипоказання.
7. Наукова організація праці вихователя закладу дошкільної освіти.
8. Права та обов'язки вихователя закладу дошкільної освіти. Труднощі педагогічної діяльності.
9. Складові професійно-особистісного самовдосконалення.
10. Особливості педагогічного спілкування. Стилi спілкування педагога з вихованцями (авторитарний, демократичний, ліберальний, гнучкий).
11. Система освіти і виховання в Україні, її структура. Характеристика основних навчально-виховних закладів освіти в Україні.
12. Система вищої педагогічної освіти в Україні.
13. Сучасний студент педагогічного вузу, організація його навчальної діяльності.
14. Місце дошкільної освіти в структурі системи освіти в Україні. Основні типи закладів дошкільної освіти.
15. Варіативні форми здобуття дошкільної освіти.
16. Основні завдання дошкільної освіти. Принципи, на яких ґрунтується сучасна дошкільна освіта.

17. Професійний ідеал і професіограма вихователя закладу дошкільної освіти.
18. Педагогіка як наука про виховання. Предмет і основні категорії педагогіки.
19. Завдання та актуальні проблеми педагогіки на сучасному етапі.
20. Джерела розвитку педагогіки.
21. Зв'язок педагогіки з іншими галузями знань.
22. Порівняльна характеристика авторитарної та гуманної педагогіки. Видатні педагоги-гуманісти.
23. Значення мети виховання в педагогіці.
24. Мета освіти і виховання в Україні. Мета і завдання виховання дітей дошкільного віку.
25. Сутність комплексного підходу до виховання.
26. Напрями виховання, їх діалектична єдність і взаємозв'язок.
27. Поняття про особистість, її розвиток, формування і виховання. Сучасні наукові уявлення про фактори формування особистості.
28. Вікова періодизація в педагогіці. Основні етапи розвитку особистості, їх характеристика. Періодизація дошкільного дитинства.
29. Психолого-педагогічна характеристика вихованця закладу дошкільної освіти.
30. Специфіка навчально-виховної взаємодії з дітьми дошкільного віку.
31. Виховання як цілеспрямований процес формування особистості, його особливості, закономірності та рушійні сили.
32. Принципи виховання (зв'язок виховання з життям; виховання працею; виховання в колективі, для колективу і через колектив; системності, послідовності й наступності у вихованні; єдність педагогічних вимог школи, сім'ї і громадськості; індивідуальний підхід у вихованні тощо).
33. Принципи національного виховання (етнізація виховного процесу; культуровідповідність, природовідповідність виховання; гуманізація та демократизація виховного процесу; безперервність виховання).
34. Сутність національного виховання як цілісної системи, його завдання, зміст та засоби.
35. Розумове виховання дітей дошкільного віку. Шляхи і засоби розв'язання завдань розумового виховання дітей.
36. Зміст та завдання морального виховання дітей. Засоби формування моральних якостей вихованців.
37. Сутність патріотичного виховання дітей. Завдання інтернаціонального виховання.
38. Трудове виховання в системі всебічного гармонійного розвитку особистості. Завдання трудового виховання сучасних дітей.
39. Особливості трудової діяльності дошкільників. Види праці дітей.
40. Зміст та завдання естетичного виховання дітей. Засоби естетичного виховання дошкільників.

41. Природа як засіб морального, естетичного та ін. розвитку дітей дошкільного віку.
42. Зміст та завдання фізичного виховання дітей. Шляхи фізичного виховання особистості.
43. Фізичний розвиток і фізичне виховання. Засоби фізичного виховання дітей дошкільного віку.
44. Нові напрямки виховання особистості (екологічне, економічне, фінансове, громадянське, правове, статеве).
45. Критерії та показники рівня вихованості особистості.
46. Роль сім'ї у вихованні дітей дошкільного віку. Основні функції сучасної сім'ї.
47. Взаємозв'язок сім'ї і закладу дошкільної освіти у вихованні дітей. Форми роботи ЗДО з сім'єю.
48. Типові помилки виховання дітей дошкільного віку в умовах сім'ї, їх наслідки.
49. Гра як засіб всебічного розвитку дитини. Виховна і освітня цінність іграшки.
50. Методи виховання. Педагогічні умови ефективного використання методів заохочення і покарання у вихованні дітей дошкільного віку.

Література

Підручники та посібники

1. Барбашова І.А. Загальні основи педагогіки: Навч. посібник. – Бердянськ: Видавництво Ткачук О.В., 2009. – 197 с.
2. Вільчковський Е. С. Теорія і методика виховання дітей дошкільного віку : навч. посібник для студентів дошкільних факультетів вищих педагогічних навчальних закладів / Е. С. Вільчковський, О. І. Курок. – 2-е вид., переробл. та доповн. – Суми : Універс. кн., 2004. – 428 с.
3. Вступ до спеціальності: Навчально-методичний посібник для студентів педагогічних закладів освіти / За ред. Н.І. Лювець. – Ніжин : Вид-во НДПУ, 2003. – 89 с.
4. Загородня Л. П. Педагогічна майстерність вихователя дошкільного закладу : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Л. П. Загородня, С. А. Тітаренко. – Суми : Університетська книга, 2010. – 317 с.
5. Кузьмінський А. І. Педагогіка: Підручник / А.І. Кузьмінський, В.Л. Омеляненко. – К. : Знання, 2007. – 447 с.
6. Лисенко Н. В. Педагогіка українського дошкілля : у 2 ч. : навч. посіб. / Н. В. Лисенко, Н. Р. Кирста. – К. : Вища школа, 2006. – Ч. 1. – 302 с.
7. *Машовець М.А.* Вступ до спеціальності : дошкільна освіта. Модуль 1 (Модуль 2): навч. посіб. / М.А.Машовець, В.І.Дем'яненко. – К. : Київ. ун-т ім. Б.Грінченка. – 2011. – 188 с.

8. Омеляненко В.Л. Педагогіка: завдання і ситуації: Практикум / В.Л. Омеляненко, А.І.Кузьмінський, Л.П.Вовк. – 2-ге вид., випр. – К: Знання - Прес, 2006. – 423 с. (Навчально-методичний комплекс з педагогіки).
9. Організація дитячої ігрової діяльності в контексті наступності дошкільної та початкової освіти : навч.-метод. посіб. / за ред. Г.С. Тарасенко. – К. : Слово, 2010. – 320 с.
10. Педагогіка: Навч. посіб. для студ. вищих пед. навч. закл. / В.М. Галузяк, М.І. Сметанський, В.І. Шахов. – 4-е вид. випр. та доп. – Вінниця: ДП “Державна картографічна фабрика”, 2007. – 400 с.
11. Педагогіка: Хрестоматія / Уклад. А.І.Кузьмінський, В.Л.Омельяненко. – К. : Знання-Прес, 2003. – 700 с. – (Навчально-методичний комплекс з педагогіки).
12. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Т. І. Поніманська. – К. : Академвидав, 2004. – 456 с.
13. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка : практикум : навч. посібн. для студ. вищ. навч. закладів / Т. І. Поніманська, І. М. Дичківська. – К. : Слово, 2004. – 352 с.
14. *Фіцула М.М.* Вступ до педагогічної професії : навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти / М.М.Фіцула. – Вид. 3-тє, перероб. і доп. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2005. – 168 с.
15. Хрестоматія з історії дошкільної педагогіки : навч. посіб. / за заг. ред. З. Н. Борисової. – К. : Вища школа, 2004. – 511 с.

Додаткова

1. Базовий компонент дошкільної освіти / Науковий керівник: А.М.Богуш, дійсний член НАПН України, проф, д-р пед. наук; Авт. кол-в: Богуш А.М., Беленька Г. Г. В., Богініч О.Л., Гавриш Н.В., Долинна О.П., Ільченко Т.С., Коваленко О.В., Лисенко М., Машовець М.А., Низковська О.В., Панасюк Т.В., Піроженко Т.О., Поніманська Т.І., Сідельнікова О.Д., Шевчук А.С., Якименко Л.Ю. – К. : Видавництво, 2012. – 26 с.
2. Впевнений старт: Програма розвитку дітей старшого дошкільного віку. – К., 2010. – 45 с.
3. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту В.О.Огнев'юк ; авт. кол.: Г.В.Беленька, О.Л.Богініч, Н.І.Богданець-Білокаленко [та ін.]; наук. ред.: Г.В.Беленька, М.А.Машовець ; Мін. осв. і науки України, Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. – 304 с.
4. Методичні рекомендації до Освітньої програми для дітей від 2 до 7 років «Дитина» / наук. кер. проекту В.О.Огнев'юк ; наук. ред. Г.В.Беленька ; авт. кол.: Г.В.Беленька, О.Л.Богініч, В.М.Вертугіна та ін. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. – 352 с.

5. Дитина в дошкільні роки: комплексна додаткова освітня програма / Наук. кер. К.Л. Крутій. – Запоріжжя, 2011. – 188 с.
6. Дитина в дошкільні роки: комплексна освітня програма / Наук. керівник К. Л. Крутій, 2016. – 160 с. (рекомендовано, Лист МОН України від 20.05.2015 р. № 1/9-249).
7. Крутій К. Концепція та методичні засади програми «Дитина в дошкільні роки». – 3-є вид., стер. – Запоріжжя : ТОВ «Ліпс» ЛТД, 2004. – 392 с.
8. Базова програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» / наук. кер. та заг. ред. О.Л.Кононко. – 3-тє вид., випр. – К. : Світич, 2009. – 430 с.
9. Методичні аспекти реалізації Базової програми розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» / наук. кер. та заг. ред. О.Л.Кононко. – 2-ге вид., випр. – К. : Світич, 2009. – 208 с.
10. Дитина: програма виховання і навчання дітей від двох до семи років / Наук. кер. О.В.Проскура, Л.П.Кочина, В.У.Кузьменко, Н.В.Кудикіна. – К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2012. – 272 с.
11. Виховання дошкільника в праці / З.Н. Борисова, Г.В. Беленька, М.А. Машовець та ін. – 2-ге вид., стер. – К., 2002. – 112 с.
12. Гавриш Н.В. Цікава філософія для дітей: методичний посібник [для творчих педагогів і батьків дітей дошкільного й молодшого шкільного віку] / Н.Гавриш, О.Ліннік. – К.: Шкільний світ, 2011. – 128 с.
13. Діти і соціум: Особливості соціалізації дітей дошкільного та молодшого шкільного віку / Наук. ред. А.М.Богущ; за заг.ред. Н.В.Гавриш. – Луганськ: Альма-матер, 2006. – 368 с.
14. Дошкільна освіта в Україні: Нормативно-правове регулювання / Упоряд. Л. Гураш, Т. Вороніна.– К.: Вид. дім “Шкл. світ”: Вид. Л. Галіцина, 2006.– 120 с.
15. Організація дитячої ігрової діяльності в контексті наступності дошкільної та початкової освіти : навч.-метод. посіб. / за ред. Г.С. Тарасенко. – К. : Слово, 2010. – 320 с.